

Im (Goldenen) Schnitt II

A través del cos, a través de l'espai

Coreografia
Reconstrucció i interpretació (1999)

Gerhard Bohner
Cesc Gelabert

Instal·lació

Robert Schad

Música

Johann Sebastian Bach
Das wohltemperierte Klavier"
preludi i fugues 1-13, volum I
amb una obertura del volum II

Pianista

Heidrun Holtmann

Una coproducció entre l'**Akademie der Künste, Berlín** i **Gelabert-Azzopardi Companyia de Dansa, Barcelona**.

AKADEMIE DER KÜNSTE

Patrocinada per la fundació **Kultur-Stiftung del Deutsche Bank**

Documentació en vídeo
Assistent artístic
Assessorament tècnic
Direcció tècnica
Vestuari
Producció
Management Berlin/ Barcelona

Cosima Santoro
Lydia Azzopardi
Siegfried Paul
Rüdiger Kratzert
Olaf Carlshon
Dirk Scheper i Inge Zysk
Inge Zysk/ Maria Rosas

Duració: 60 minuts, sense descans

CRONOLOGIA D'UNA PRODUCCIÓ DE TRES PARTS

IM (GOLDENEN) SCHNITT I, II, III / LA SECCIÓ (DAURADA) I, II, III (Durch den Raum, durch den Körper / A través de l'espai, a través del cos)

L'interès de Gerhard Bohner per les arts plàstiques ha quedat reflectit en totes les coreografies creades a partir de 1964. La dansa, com a moviment format a partir del cos humà, reacciona a l'entorn espacial i, si és el cas, a la seva configuració mitjançant decorats i accessoris. Aquí la dansa i les arts plàstiques es poden trobar i unir.

L'obra solista de Bohner, concebuda en tres parts, va néixer a partir de sol·licituds independents de tres artistes plàstics que havien demanat la creació d'una peça de dansa per a les seves instal·lacions.

Després d'un temps d'indecisió, Bohner va desenvolupar la idea d'una coreografia variable. En el marc del Taller d'Estiu de Berlín de 1988, va confeccionar un mòdul coreogràfic de 24 peces. Tal i com va fer Bach que en el seu *Clavecí ben temperat* es movia pels tons, Bohner va repassar el seu cos de cap a peus, va registrar i sistematitzar moviments bellugant el cos a través de l'espai per retenir les possibilitats elementals de l'acció corporal i de la dansa. D'aquesta manera va crear unitats a partir d'estructures petites susceptibles de ser acoblades a d'altres de més grans i que permetien al ballarí reaccionar en espais diferents. Pel que fa als espais dissenyats per artistes plàstics, es podia experimentar com pot canviar la coreografia si reacciona en entorns diferents o com es pot reafirmar.

El 1988-89, juntament amb l'Akademie der Künste de Berlín en qualitat de productora, es va examinar aquest concepte amb vista a la possibilitat de representar-lo en els condicionaments d'espai realitzats per l'escultora Vera Röhm i l'escultor Robert Schad durant el festival de l'acadèmia *Teatre de pantomima, música i dansa*, celebrat el maig de 1989.

L'espai de Vera Röhm consistia en columnes de fusta i plexiglàs ja existents, col·locades segons el principi de l'edició d'objectes individuals convertits en constel·lacions transitables, que l'artista havia perfeccionat des de feia anys en el seu conjunt d'obres *Complements*. En lloc d'un observador que es mou a l'atzar en una constel·lació espacial, ara es volia que el moviment ordenat del coreògraf reaccionés davant les obres d'art, la col·locació de les quals decidiria l'escultora i el coreògraf segons l'espai disponible.

El segon espai per al moviment, creat especialment per a aquesta ocasió per l'escultor Robert Schad, va ser el resultat d'un diàleg amb el coreògraf que els dos havien mantingut durant molt de temps.

Schad, que en un altre context va dir d'ell mateix que el lloc del seu cos feia moure l'escultura, havia traduït els *moviments originaris* de Bohner en una escultura d'espai composta per cinc peces d'acer de construcció *al natural*, en la qual els moviments *congelats* de Bohner contrastaven amb els moviments vius del ballarí. També aquí va ser determinant la sala de representació de l'Akademie der Künste, per la col·locació

de les peces, ja que l'obra havia estat assajada sobre maquetes manejables i consensuades per l'escultor i el coreògraf.

La primavera del 1989, mentre Schad fonia les seves escultures d'acer a Mannesman de Duisburg, es van concretar les qüestions de l'acompanyament musical, el títol, el vestuari, el lloc i les dates de la representació. Per a les seves accions dins de la instal·lació de Vera Röhm, Bohner havia pensat primer en una música improvisada de Conny Bauer, però finalment es va decidir pel Preludi i Fuga 1-12 del *Clavecí ben temperat* de Bach, volum 1, interpretades per Keith Jarrett, la duració dels quals és de 55 minuts. Les va interpretar en directe el pianista Heidrun Holtmann, es va ampliar la música de Bach amb les Fugues 13 i 14 i amb un Preludi procedent del Preludi i Fuga del volum 2 (duració 60 minuts), per utilitzar-la com a acompanyament de la coreografia dins de l'estructura espacial de Robert Schad.

Amb *Im (goldenen) Schnitt I i II*, Bohner va evocar la proporció de la mesura que resulta de la divisió constant d'una línia recta aplicada a l'arquitectura de l'antiguitat i del Renaixement italià. Amb el solo de Bohner ballant a la instal·lació de Vera Röhm es va inaugurar, els dies 2 i 3 de maig, el festival de l'Akademie del 1989. Sobre l'escenari de l'estudi de l'Akademie decorat de negre, de gran alçada però de profunditat reduïda, deixant a la vista les files de les butaques de l'anomenada *petita platea*, s'havien instal·lat de forma equidistant vuit columnes al marge anterior de l'escenari i a l'altre marge posterior a la dreta. Amb un vestit i un abric blau marí de confecció pròpia i amb bastó, Bohner va anar escampant les seves seqüències de moviment *a través de l'espai, a través del cos* amb un rigor adequat a la música.

Cap a finals del festival, el 20 i 21 de maig, es va representar la coreografia amb el mateix material de moviments però amb les seqüències modificades per la superfície d'un ample de 20,50 metres i una profunditat de 12 metres de la gran sala d'exposició. Amb el terra i el fons de l'escenari blancs, Bohner va utilitzar un vestuari senzill i negre.

La versió III de *Im (goldenen) Schnitt* va néixer a l'estiu-tardor de 1989 com a producció del Teatre Hebbel de Berlín, on es va representar els dies 7, 8 i 9 de desembre. Al fons de l'escenari de 8 x 8 metres hi havia col·locat un quadre ampliat del pintor Paul Uwe amb el títol *Horizons*. Tot i això, el final de la instal·lació de la versió III es va unir en major mesura amb la composició musical de l'espai elaborada per Roland Pfrengle, les estructures sonores de la qual depenien en part dels moviments del ballarí. En aquesta constel·lació van resultar irreconeixibles en el seu context original les unitats de moviment predeterminades per Bohner, presentades amb vestit fosc i camisa blanca.

Amb l'acció combinada de les arts, persones i instal·lacions diferents, aquesta producció constitueix un fet particular que resulta exemplar en una època amenaçada per la falta d'interès en la cultura.

Dirk Scheper

Secretari del departament d'Arts de l'espectacle de l'Akademie der Künste de Berlín el 1990.